

Tadeusz Dumania

1911-1962

Absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1933 r., uczestnik wojennych konwojów oraz i inwazji na Normandię, kapitan żeglugi wielkiej, odznaczony Krzyżem Walecznych oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Urodził się 8 lipca 1911 r. w Łęczycach, powiat Opałów Kielecki. Rodzice Franciszek i Marianna z Ciuków prowadzili w Łęczycach gospodarstwo rolne, ale po pożarze sprzedali ziemię i w roku 1922 kupili gospodarstwo w Lulkowie koło Torunia.

Tadeusz Dumania uczęszczał do gimnazjum w Chełmży, następnie w Toruniu, po czym zdał egzamin do Szkoły Kadetów w Chełmnie. Dyscyplina wojskowa obca była jednak jego osobowości, porzucił więc tę szkołę i w 1930 r. zdał egzaminy do Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni. Po ukończeniu Wydziału Nawigacyjnego nie od razu mógł zrealizować marzenia o pływaniu, nadeszły bowiem lata światowego kryzysu w żegludze. Pracował więc dorywczo jako liczman w porcie gdyńskim i w Stoczni Gdańskiej przy remoncie „Kościszki”. Po dwóch latach udało mu się zaokrętować i od 1935 r. pływał na polskich statkach, stopniowo awansując, na s/s „Hel”, „Puck”, „Cieszyn”, „Śląsk”, „Robur IV”, „Robur V”.

W momencie wybuchu wojny we wrześniu 1939 r. był II oficerem na s/s „Kromań” w Szwecji, skąd kpt. ż.w. Tadeusz Dybek (abs. WN z 1930) statek wyostał do Anglii. Na „Kromaniu” był do września 1941 r., awansując w czerwcu 1940 r. na I oficera.

Przez całą wojnę pływał na polskich statkach handlowych m.in. w konwojach na Morzu Północnym, na s/s „Katowice” uczestniczył w inwazji na Normandię.

Dyplom kapitana żeglugi wielkiej otrzymał 29 listopada 1944 r.

W Anglii ożenił się z Agnieszką Janasek, Polką, która w 1939 r. z siostrą Marią przedostała się przez Rumunię do Francji, a stamtąd już sama do Anglii. Po ślubie zamieszkali w domu angielskiej rodziny w Londynie, następnie w Edynburgu w Szkocji, gdzie urodziła się ich córka Barbara.

Latem 1946 r. na s/s „Śląsk” przywiózł swoją rodzinę do Polski. Początkowo zamieszkali u siostry Tadeusza Genowefy Bełczowskiej (żony Józefa Bełczowskiego, abs. WM z 1926), a następnie w samodzielnym mieszkaniu przy ul. Starowiejskiej w Gdyni. Od tego czasu stale jako kapitan wypływał w dalekomorskie rejsy na statkach GAL-u, następnie PLO: „Poznań”, „Tobruk”, „Oksywie”, „Lublin”, „Toruń”, „Jedność Robotnicza”, „Batory”, „Jarosław Dąbrowski”, „Gliwice”, „Narwik”, „Tobruk”. Ostatnim statkiem, którym dowodził, był „Generał Bem”. Z powodu złego stanu zdrowia musiał przejść na rentę. Po czteroletniej chorobie zmarł w Gdyni 17 czerwca 1962 r. w wieku 51 lat. Został pochowany na Cmentarzu Witomińskim w Gdyni. Odznaczony był Krzyżem Walecznych (nr 378, 24.02.1942 r.) oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi (1948 r.).

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Jerzy Miciński, *Księga statków polskich 1918-1945*, tom 1, Gdańsk 1996; Wadim Konstanty Taniewski-Elliott, *Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej w latach 1939-1945*, Gdańsk 1981; biogram opracowany przez córkę Barbarę Dumanią.